Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De President van de Algemene Rekenkamer,
mw. drs. S.J. Stuiveling,
postbus 20015,
2500 EA Den Haag

Directoraat-Generaal Belastingdienst

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen
dhr. Z. Dullink

T 070-3427276
F 070-3427907
z.dullink@minfin.nl

Datum 29 AUG. 2012

Betreft Bestuurlijke reactie op conceptrapport "Intracommunautaire btw-fraude; Terugblik".

Ons kenmerk
DGB/2012/4784

Uw brief (kenmerk)
12004658 R

Bijlagen

Geachte mevrouw Stuiveling,

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van het rapport van de Algemene Rekenkamer "Intracommunautaire btw-fraude; Terugblik". In dit rapport kijkt uw Rekenkamer terug op een eerder onderzoek uit 2009 op dit terrein. In het terugblikonderzoek is bezien welke acties de Belastingdienst heeft ondernomen naar aanleiding van de toenmalige aanbevelingen. Ook is onderzocht welke maatregelen op Europees niveau zijn genomen.

Hoofdconclusie

De hoofdconclusie van het rapport luidt, dat de Belastingdienst sinds 2009 de bestrijding van carrouselfraude duidelijk heeft verbeterd. Er zijn nog verbeteringen mogelijk, maar op veel terreinen is winst geboekt. Zo wordt in het rapport geconcludeerd dat het beschikbare cijfermateriaal de indicatie geeft dat de Belastingdienst het fiscale nadeel voor Nederland heeft weten te beperken. U pleit ervoor dat de Belastingdienst deze stevige aanpak handhaaft.

Om meteen op uw pleidooi in te gaan: ik ben dat zeker van plan. Fraudebestrijding is een belangrijk instrument om compliance te bevorderen, omdat daarmee zichtbaar wordt dat slecht gedrag niet wordt beloond. Compliante belastingplichtigen vinden daarin een belangrijke ondersteuning voor hun (welwillende) houding en gedrag. Daarom en vanwege de aanzienlijke financiële en maatschappelijke belangen blijft de aanpak van de carrouselfraude onverminderd van groot belang. Recent heb ik in mijn brief van 29 mei 2012 aan de Tweede Kamer [1] extra maatregelen aangekondigd om de btw-fraude te voorkomen en aan te pakken. Het gaat daarbij om een multidisciplinaire aanpak waarbij vanuit verschillende disciplines meer en in een vroeger stadium doelgericht gegevens over (mogelijke) fraude worden uitgewisseld. Doel hierbij is dat de Belastingdienst, FIOD, Openbaar Ministerie, Politie, instellingen van financieel toezicht, bankwezen, advocaten, belastingadviseurs, notariaat en bedrijfsleven kennis bundelen en zich

[1] *Kamerstukken II* 2011/12, 31 066, nr. 130

samen inzetten om intracommunautaire btw-(carrousel)fraude te voorkomen en de criminelen die erachter zitten aan te pakken.
Verder is met ingang van 1 juni 2012 toegestaan dat voor de handel in mobiele telefoons en computeronderdelen een verleggingsregeling wordt toegepast; dit besluit loopt vooruit op de uitkomst van een bij de Europese Commissie in mei 2012 ingediend breder derogatieverzoek (gericht op de toepassing van een verleggingsregeling voor de levering van mobiele telefoons, computeronderdelen, spelcomputers, tablet-pc's en laptops).

Tegelijk zie ik met u nog meer mogelijkheden om de effectiviteit van de fraudeaanpak te vergroten, zoals een betere informatiepositie en betere internationale samenwerking. In Nederland zal ik daarvoor de nodige maatregelen treffen en ook op Europees niveau blijf ik me inzetten voor een effectieve bestrijding van carrouselfraude.

Reactie op de aanbevelingen
Hierna volgt per aanbeveling mijn reactie.

Aanbeveling
Zorg voor de totstandkoming van een aandeelhoudersregister om misbruik van btw-nummers bij eigendomswisselingen van ondernemingen te helpen voorkomen.

Ik sta positief tegenover de totstandkoming van een beperkt toegankelijk centraal aandeelhoudersregister dat gebruikt kan worden door de Belastingdienst en andere toezichtorganisaties om hun taken uit te voeren. Over een dergelijk register voert de minister van Veiligheid en Justitie in overleg met de ministers van Financiën en van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie een brede impactanalyse uit, waarover de Tweede Kamer zal worden geïnformeerd. Een aandeelhoudersregister biedt waardevolle informatie in het kader van de fraudebestrijding bij de belastingheffing. Dit doet zich in het bijzonder voor bij eigendomswisselingen van aandelen. Dit register kan ook een bijdrage kan leveren aan het uitoefenen van toezicht en de opsporing en vervolging van strafbare feiten, het opsporen van criminele winsten, de naleving van de verplichtingen in de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme.

Aanbeveling
Bevorder een tijdige afdoening van internationale informatieverzoeken door dit vast te leggen in prestatieafspraken met de belastingregio's.

De Algemene Rekenkamer constateert dat de internationale informatieverzoeken niet in alle gevallen tijdig worden afgedaan. Ik neem deze aanbeveling over om te bewerkstelligen dat hierin verbetering optreedt en ik laat daarover prestatieafspraken met de belastingregio's maken.

Aanbeveling
Laat een evaluatieonderzoek uitvoeren naar de effectiviteit van internationale informatie-uitwisseling voor de detectie van fraude.

De Belastingdienst zal vanaf 2013 informatie bijhouden over het gebruik van de op zijn verzoek ontvangen informatie om zo meer inzicht te krijgen in het nut van de informatie-uitwisseling. De nieuwe Verordening EU 904/2010 *betreffende de*

administratieve samenwerking en bestrijding van fraude op het gebied van de btw, die per 1 januari 2012 voor de administratieve wederzijdse bijstand in werking is getreden, biedt in artikel 16 een feedbackmogelijkheid voor aan andere lidstaten verstrekte informatie. De Belastingdienst heeft inmiddels zijn registratiesysteem hierop aan laten passen. Tot op heden is van deze feedbackmogelijkheid spaarzaam gebruik gemaakt, maar de verwachting is dat de introductie van een nieuw elektronisch formulier, waarin de feedbackoptie is geïntegreerd, hierin verandering brengt. De Belastingdienst gaat hierin een actief beleid voeren, zonder dat dit uitmondt in een onevenredige administratieve belasting bij andere Lidstaten. De Europese Commissie heeft op grond van art. 49 van genoemde Verordening als taak de werking van deze verordening te onderzoeken en beoordelen.

Aanbeveling
Verbeter de bestuurlijke informatievoorziening over carrouselfraude, onder andere door de informatie over naheffingen nader te laten specificeren naar 'ploffers', weigering nultarief en weigering vooraftrek. Zorg ook voor aansluiting op de informatie van de FIOD.

Met ingang van 2012 wordt al uitvoering aan deze aanbeveling gegeven. Er wordt meer en meer specifieke informatie verzameld over carrouselfraude ("ploffers", weigering nultarief en weigering vooraftrek). Per die datum is ook gezorgd voor aansluiting tussen de informatie van de belastingregio's en die van de FIOD.

Aanbeveling
Bevorder de totstandkoming van verdergaande standaarden voor de toekenning en intrekking van btw-nummers, waardoor de Belastingautoriteiten effectiever op kunnen treden bij fraude(verdenkingen)

Het gaat hier vooral om het intrekken van btw-nummers zodra vastgesteld is dat daarmee alleen btw-fraude wordt gepleegd. Naar mijn mening dient het btw-nummer in zo'n geval nog dezelfde dag te worden ingetrokken en dient dat in iedere lidstaat te gebeuren. De intrekking van een btw-nummer in Nederland wordt onmiddellijk in het Europese elektronisch systeem opgenomen, zodat alle lidstaten daar kennis van kunnen nemen. Via de daarvoor geëigende Europese overleggen op ambtelijk niveau wordt bevorderd dat deze handelwijze de standaardpraktijk in alle lidstaten is. Verder zal ik bevorderen dat *best practices* worden uitgewisseld met betrekking tot het toekennen en intrekken van btw-nummers.

Aanbeveling
Harmoniseer waar mogelijk administratieve procedures rond VIES-opgaven en btw-aangiften, onder andere om matchingproblemen te verminderen.

In het kader van de anticrisismaatregelen hebben bedrijven in Nederland de keuze om per maand of kwartaal btw-aangifte te doen. Het doen van aangifte per kwartaal in plaats van per maand verlicht de administratieve lasten en heeft een positief effect op de liquiditeitspositie van die bedrijven. Verder is het toegestaan dat bedrijven in Nederland met een kwartaalomzet tot en met € 100.000 per kwartaal opgaaf mogen doen voor hun intracommunautaire leveringen (in plaats van per maand). Ik ben niet voornemens dit nu te wijzigen.

Andere lidstaten hanteren wel andere aangifte- en listingtermijnen dan Nederland (listings zijn opgaven van intracommunautaire leveringen). Op basis van de uit andere lidstaten ontvangen informatie over intracommunautaire leveringen (via het VAT Information Exchange System) vergelijkt (matcht) de Belastingdienst de gegevens uit het buitenland met de btw-aangiften die in Nederland worden gedaan. De matchingverschillen die ontstaan worden met behulp van een risicoselectiemodel onderzocht (op kwartaalbasis). Deze aanpak is uitgedragen naar andere lidstaten; Spanje, Portugal, Zweden, Finland en Hongarije experimenteren er inmiddels mee. De eerste signalen van deze lidstaten zijn positief.
Verder onderzoekt de Europese Commissie mogelijkheden om btw-aangiften verder te harmoniseren. Binnen de beleidsmatige randvoorwaarden dat deze harmonisatie moet bijdragen aan een eenvoudige en solide belastingheffing, een vermindering van de administratieve en uitvoeringslasten, ben ik voorstander van verdere harmonisatie van de btw-aangifte.

Aanbeveling
Wissel informatie over ontwikkelingen in fraudepatronen uit en bevorder de totstandkoming van mechanismen om snel in te kunnen spelen op deze fraudepatronen.

Hieraan wordt zowel in Benelux-verband als ook in Eurofisc-verband inhoud gegeven. In Eurofisc-verband gebeurt dit met name via working field 4 (zie ook pagina 15 van uw rapport). Working field 4 betreft de signalering en uitwisseling van nieuwe fraudetrends. Nederland is voorzitter van dit working field. Momenteel ligt daar een voorstel van de Europese Commissie voor een snel reactiemechanisme.

Tot slot
Uit het bovenstaande blijkt mijns inziens dat ik mij blijvend inzet voor een stevige aanpak van carrouselfraude. Uw rapport ervaar ik daarbij als een steun in de rug.

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Financiën,

Mr. Drs. F.H.H. Weekers.